

Kjøbenhavnsposten.

Redigeret af J. F. Giödwad.

Udgiven og forlagt af A. P. Linde.

12te Aarg.

Sondagen d. 14. October 1838.

N 283.

Forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

Landcadetacademiet.

I Anledning af Hr. Capt. v. Næders Skrift: Bemærkninger og Anstuelser over Armee-Organisation &c.

II.

Maar man ved en Institution opdager, at den har en eller anden stor Mangel, hvis Aarsag ikke er af dem, der let estervises, prover man i Almindelighed paa at sliske snart hifst snart her, idet Enhver, hvis Interesse er bunden til Stiftelsen, troer at maaatte føge denne Aarsag i sin nærmeste Sphære, hvorhen de skadelige Folger af den stedfindende Mangel have forplantet sig. Dette folger meget naturligt af Menneskets Kortsynethed, tildeels ogsaa af en vis Ladhedsfølelse hos ham, der strækkes tilbage fra at indlade sig paa saadanne gennemgribende Reformer, som vilde bringe Meget ud af de gamle, tilvante Former, og som vilde kræve en vedholdende, usædvanlig stor Aandsanstændelse. Foruden at dette tit leder til at gjøre det Onde endnu værre, medfører det, at man ofte hos Institutionen selv vedbliver at søge de Feil, der dog kun ere begrundede i dens Forhold til andre udenfor liggende Omstændigheder, over hvilke man ikke har nogen Magt. Disse almindelige Bemærkningers Rigtighed vil man let finde stadsfestet ved at betragte forskellige Indretninger; vi skulle nærmere føge at undvike, hvorvidt de kunne anvendes paa Landcadetacademiet.

Antallet af Elever er i de senere Aar aftaget, og paa samme Tid finder man at et usædvanligt stort Antal af Eleverne ikke bestaae ved de aarlige Examina. Dette er Phænomenet, som skal forklares. Paa den ene Side føges maaskee Mangelen i Opdragelsessystemet, paa den anden Side i Underviisningsmaaden eller i de altfor store Fordringer; den overordnede Deel af Bestyrelsen søger den maaskee i den underordnede, og denne igjen i hinum. Sand Interesse for

Stiftelsens Bel eller for Opnaaelsen af dens ophiede Formaal, vækket gjensidig Rivalisering, Marvaagenhed for at det ene Organ ikke i sin Iver skal træde ud af den det tildeelte Sphære og saaledes bevirke en det Hele ssadende Revolution, Alt dette maa under saadanne Omstændigheder fremmene en Landsvirkomhed i alle Dele, der paa Grund af den gode Mechanisme i den hele Massine dog ikke kan andet end virke sørdeles godt, idet en Mengde Ufuldkommenheder komme for Lyset, og efter moden Droftelse af Sagen afhjelpes. I det mindste ere vi sikre paa, at denne Gjæring ved Landcadetacademiet endnu er langt fra at være kommen til et saadant Punkt, at den kunde gaae over til at virke skadeligt. Men det er dog muligt, at alt dette vil kunne afhjelpe Hovedbondet, som maaskee fornemmeligen følger af den i Antal og Gehalt ringe Concurrence ved de forskjellige Examina, og den deraf udgaaende indbildte Frygt for, at det nødvendige Antal Officierer ikke skal kunne leveres til Armeeen. Concurrencen er nemlig for en Skole det samme som Finanterne for Staten; selv om man ikke vil directe bestæftige sig med disse, stikke de dog overalt Hovedet frem, og man speculerer forgjæves paa at undgaae deres fordærvelige Indflydelse, naar de ere i Norden.

Grunden til den ringe Concurrence kan enten ligge i indre eller ydre Omstændigheder; ssønt vi ikke negte, at der i Stiftelsens Indre vil kunne findes betydelige Mangler endnu, saa troe vi dog ikke, at disse ere Hovedaarsag ved denne Undersøgelse, og vi ville som et ikke uwigtigt Beviis for Skolens Godhed anføre, at 14 unge Officierer ved den sidste Adgangsexamen til Højskolen ere bestaaede sørdeles godt. Vi ville deraf henlede Opmærksomheden paa de ydre Omstændigheder, efter at have advaret imod at hengive sig til det Parti, der, forglemmede de høiere og ædlere Hensyn, troe det nødvendigt strax at ned sætte Fordringerne efter Pluraliteten af Con-

Understøttelsen meget ofte over til at være blot Utmisse. Da denne ydes ved youngne Bidrag, hvorover ei den Ydende men Bestyrelsen disponerer, saa soekkes derved Indvaanernes Tilbuelighed til Godgjorenhed, og Misnisc med Skatten er en umiddelbar Folge deraf. Den Trænende, som veed, at han har erhvervet Ret til Understøttelse, har ei længere nogen stor Opfordring til selv at anvende alle mulige Bestræbeler for at erhverve eller vinde sine velhavende Medborgeres Velvillie, for hos dem at finde en godvillig Hjely. Den Letsindige tager ei i Betenkning at nedsette sig og indgaae øgteabelig Forbindelse, da han veed, at Communen maa understøtte ham, naar han er trængende. Dovensfab, Letsindighed og flere Uddyber finde en Understøttelse i en Indretning, hvis Hensigt det er at modarbeide disse Uddyber; Baandet imellem den Fattige og den Velhavende løsnes, da det vortimod maa ansees i flere Henseender saare vigtigt at knytte dette Baand fastere og ei løsøre den Trængende fra et Afhængighedsforhold, som Skjebnen og de sociale Forhold i Staten efter deres Natur medfører og gjøre nødvendige. Grænden imellem dem, der skulle mynde Understøttelse, og dem, der skulle yde Bidrag, er i mange Tilfælde meget vanskelig at affæste og ikke sjeldent bringes Personer, som staar lige paa Grænden, over til dem, der maa hjelpe, fordi man har nødt dem til at hjelpe. — Forslaget selv gik ud paa en Adskillelse af de absolut og relativ Trængende, de førstes Forsorgelse skulde udredes af Fattigkatten, de sidstes skulde overlades til privat Godgjorenhed understøttet af Communen med andre den tilfaldende Indtægter. Proponenten havde inddelt Forslaget i flere Hovedposter: 1) om Arbeidshuse, 2) om Erhvervelse af Forsørgeresret ved et stadigt Dophold i et District i en vis Tid; 3) om fattige Børns Skolegang, 4) om Amtsfattigkasserne og 5) nogle mindre øjenlige Punkter Fattigkønsens Bestyrrelse vedkomende, og principaliter androg han paa en Revision af Fattiglovgivningen og subtiliteter paa en Forandring i de gjeldende Bestemmelser enten med Hensyn til alle eller enkelte af de ovenfor nævnte Poster. Efterat Proponenten havde frasoldt sin principale Henstilling om en Revision af Fattiglovgivningen og indført, at der først blev afstemt om de 3 første Punkter, vedtoges det med 39 imod 26 Stemmer, at der om første og tredie Punkt ingen Committee skulde nedstættes, hvormod med 63 Stemmer mod 2 nedstættes Committee angaaende Tidsbetingelsen for Forsørgeresretten. Et af Deputeret Grevencop-Castenskjold foredraget Forslag, at Amtsfattigkønsens Indberetninger og Amtsfattigkasse-Regnskaberne ved Trykken maatte bekjendtgøres, blev enstemmig afvist, hvorpaa til Committee medlemmer angaaende det stenseldeste Forslag valgtes Birch, Langkilde og Tillisch.

— „Vi have ønsket“, siger „Kunstbladet“ i sit sidste Nummer, „at kunne meddele vore Læsere negle Oplysninger angaaende de Konstværker, som Fregatten „Nota“ har mebragt, men det er os for Dieblikket umuligt at kunne udføre dette. Thi deels staar meget, især Sculpturarader, endnu indpakket i Kasser, og deels ere de udpakkede Sager endnu ikke saaledes ordnede og opstillede, at en rolig Bestuelse deraf er mulig. Vi ville da for denne Gang indfrænke os til at ansøre, at der blandt de udpakkede Sager befindes en stor Del Olie-Malerier, paa hvis Fortræffelighed Publicum alt har faaet en Forsmag ved den sidste Udstilling i Konstforeningen, hvorem vi senere skulle tale. Fremdeles ere udtagne adstillede Frescomalerier saavel fra den ældre italienske Konstperiode som fra Oldtiden, en Mængde Bronzer, Terracotter og et stort Antal etruskeiske Basler. Blandt den

betydelige Mængde Kobberværker finder man Denons store Værk over Egypten, Viscontis græsste og romerske Oldsager, Rossinis „opere antiche e moderne“, Thürmers Værk over Athen, fremdeles fortinlige Arbeider af Piranesi, Raphael Morgen, Longhi o. s. v. Af de lithographiske Værker nævne vi blot Strixners efter den Boissieriske Samling. De vigtigste Arbeider af Marmor ere A) Statuer: Mercur, Hebe, Venus, Hyrdeværen og en Portraitsstatue; B) Basreliefs: Alexanders Tog i halv Størrelse, de fire Aarstider, Bachus og Amor, Amor og Psyche, Centauren og Deianira, Striden om Achilles' Baaben, de tre Gratier, det menneskelige Liv, Alexander, som opbrender Persepolis; C) en Soile af Marmo Cipolino; D) en med Basreliefs prydet Kamin. Da imidlertid, som sagt, den største Deel af disse Ting endnu ei er udpakket, og det Dørige endnu ikke ordnet, kunne vi ikke inddale os i nogen nærmere Detail, men holde os til det Haab, at Publicum om længere eller kortere Tid vil faae Lejligheden til at beundre alle disse herlige Konstværker, naar de have forladt deres Gjemmer.“

Bissen modellerer i denne Tid to Statuer for Grosserer Baur i Altona. Den ene forestiller den unge sjonne Jæger Kephalos med Spyd paa Nakken og en Hund ved Siden; den anden er en Atalante paa Jagt.

(Danst Kunstablad.)

— I disse Dage er paa Reitzels Forlag udkommet: Sde Heste af „historisk statistisk Fremstilling af Danmarks National og Statshusholdning“, anden omarbejdede Udgave af Grosserer M. L. Nathansou. Vi benytte denne Lejlighed til gjentagende at henlede Publicums Æmperksamhed paa dette læseværdige og lærerige Værk, der allerede i Forsatterens lange og rige Erfaring, Indsigter og Talent for at benytte de ham aabenstaende Kilder har en meget betydelige Anbefaling, som vi indestaar for at ville blive forøget ved selve Værkets Læsning og Studium. Vi troe dersor ikke at sige for meget, naar vi formene, at denne statistiske Haandbog er en aldeles uundværlig Bog for Enhver, der ikke ønsker at blive staande ved de almindelige overslaafte Kundskaber om Danmarks Statshusholdning, en Gjenstand, der for Tiden ikke bor være Nogen ubekjent, som vil gjøre Fordrag paa at følge nogenlunde med Tiderne og prætendere Interesse for Fædrelandets Anliggender. De 6 første Hester af dette Værk indeholder en udsigtslig Udvikling af Danmarks Finantshistorie fra Christian den Sjettes Regerings Tiltrædelse i Aaret 1730 indtil de allernæste Tider, hvilken dog er inddelret med nogle statistiske Esterretninger fra en endnu tidligere Periode. „Udarbejdet er“, siger Forsatteren, „i det Hele seet efter de Oplysninger, som jeg har hentet af authentiske Kilder og som jeg efter bedsterone har afbenyttet. Gid nu de her samlede Exempler, som Begivenhederne Gang have fremstillet for os, ligesaa meget maatte tjene til Veiledning til det Gode og Bedre, som til for stedse at bortsjérne Alt, hvad der kunde stade, forvirre og lamme Danmarks Finantsvæsen og sammes Bestyrrelse.“ — Med det 7de Heste er Danmark Handelshistorie begyndt og er allerede i det paafølgende 8de Heste fortsat ind i den Periode, som indeholder Aarne af Christian den Syvendes Regeringstid fra 1785 til 1807. I dette sidste Heste har Forsatteren i Særdeleshed bestrebt sig for at sætte „Compagni-Monopol-Bæsenet“ i sit rigtige Lys. „Jeg har“, siger han, „saavel i mine tidligere Skrifter som ogsaa i det nærværende aldeles ikke lagt Skul på de Mislygheder, som vare en Folge af hin Handel; jeg har sandeligen heller ikke sparet paa Farve, idet jeg udmalede alle de forkeerte, kostbare og stade-